

ЖКХ и делает привлекательной сферу управления, содержания и обслуживания жилого фонда для частного бизнеса и вложений капитала.

Таким образом, основными направлениями дальнейшего исследования усовершенствования механизмов государственного регулирования жилищно-коммунального хозяйства на региональном уровне являются: проведение парламентских слушаний по вопросам развития жилищно-коммунального хозяйства и принятия Верховной Радой Украины по результатам проведения этих слушаний государственной стратегии развития жилищно-коммунального хозяйства; определение единых общегосударственных критериев оценки качества проведения реформ в сфере жилищно-коммунального хозяйства на региональном уровне, обоснование направлений инновационного развития этой сферы; создание благоприятных условий участия субъектов частного сектора экономики в управлении жилищно-коммунальным хозяйством; повышение эффективности общественного мониторинга состояния развития жилищно-коммунального хозяйства; обеспечение надлежащего бюджетного финансирования жилищно-коммунального хозяйства на региональном уровне.

Основными целями реформирования жилищно-коммунального хозяйства Украины должны стать повышение эффективности; устойчивости и надежности функционирования жилищно-коммунальных систем жизнеобеспечения населения; качества услуг по одновременным снижением нерациональных затрат; привлечения инвестиций в жилищно-коммунальный комплекс, адресной социальной защите малообеспеченных слоев населения.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Т. А. КОЛЯДА, канд. юрид. наук, доц., доцент кафедри правового забезпечення господарської діяльності

О. С. ЛЮБИВИЙ, студент групи МГІС 2015-1

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, м. Харків

Соціально-економічна ситуація в Україні стає все більш залежною від стану та реформування інфраструктурних галузей життєзабезпечення, особливе місце серед яких займає житлово-комунальний сектор.

Житлово-комунальне господарство (ЖКГ) України, поза сумнівом, однією з найменш реформованих сфер національної економіки. Прорахунки в підходах та зволікання з реформуванням галузі, складність накопичених у попередні роки проблем та відсутність комплексного системного підходу до їх вирішення призвели до істотного зниження якості житлово-комунальних послуг та обґрунтованого незадоволення населення рівнем обслуговування [1].

Слід констатувати наявність потужного впливу політичних чинників на ситуацію у сфері. Адже рівень тарифів, сплачуваних населенням за комунальні

послуги, традиційно був одним з вагомих аргументів у передвиборчих змаганнях різних років. Тривале штучне стримування перегляду тарифів на житлово-комунальні послуги для населення за високих темпів зростання цін на енергоносії, яке відбувалося протягом затяжного виборчого циклу 2004-2006 рр., суттєво поглибило проблему та наблизило її до критичної межі [2].

Слабка увага до забезпечення стійкої роботи житлово-комунального комплексу може призвести до непередбачуваних соціальних наслідків, оскільки відсутність тепла, води, каналізації, надмірна старість мереж, комунікацій загрожують здоров'ю і життю населення.

З нашого боку, в ЖКГ України на сучасному етапі спостерігається поєднання проблем економічного, організаційного та технологічного походження. Ключовими проблемами вітчизняного ЖКГ слід вважати:

- низьку якість житлово-комунальних послуг;
- високий ступінь регіональної диференціації стану забезпеченості та якості надання житлово-комунальних послуг;
- зношеність основних фондів галузі, застарілість технологій і як наслідок значні витрати (води, теплової енергії тощо) та низьку енергоефективність (близько 70 % житлового фонду збудовано до 1970 р., зношеність основних фондів перевищує 60 %, енергоємність послуг у 2,5-3 рази перевищує показники європейських держав; якщо на початку 90-х років у середньому по Україні на 100 км комунальних мереж припадало 30-40 аварій, то останніми роками цей показник сягнув 180 аварій на 100 км водопроводу та 10-20 на 100 км мереж тепlopостачання;
- невідповідність наявних інфраструктурних потужностей зростаючим вимогам та потребам;
- високий рівень монополізації сфери надання житлово-комунальних послуг та слабкий розвиток конкуренції у цьому секторі;
- недосконалість нормативно-правового регулювання діяльності галузі, насамперед у сфері диверсифікації постачальників послуг;
- непрозорість формування цін/тарифів за послуги та поточної діяльності підприємств ЖКГ;
- неефективну систему управління, злиття замовника і підрядника і водночас розрив між споживачем і замовником послуг;
- незавершеність приватизації житлового фонду у частині асоціювання власників житла у багатоквартирних будинках в об'єднання співвласників (ОСББ) [3].

До напрямів подальшого дослідження вдосконалення механізмів державного регулювання житлово-комунального господарства на регіональному рівні належать: проведення парламентських слухань з питань розвитку житлово-комунального господарства та прийняття Верховною Радою України за результатами проведення цих слухань державної стратегії розвитку житлово-комунального господарства [4].

Для досягнення цих цілей необхідне вирішення наступних завдань:

- фінансове оздоровлення житлово-комунальних підприємств шляхом реструктуризації їх заборгованості або введення процедури банкрутства;

- забезпечення державної і муніципальної фінансової підтримки процесу модернізації комплексу на основі сучасних технологій і матеріалів шляхом надання бюджетних коштів і залучення позикових коштів;
- зниження витрат і підвищення якості послуг;
- формування інвестиційної привабливості галузі шляхом розвитку конкуренції у сфері надання послуг населенню і залучення приватного бізнесу;
- впровадження системного моніторингу за технічним станом житлового фонду і об'єктів інженерної інфраструктури, впровадження систем обліку і регулювання споживання ресурсів (води, газу, енергії) на рівні житлового будинку [5].

Проведений аналіз сучасного стану розвитку житлово-комунального господарства дає змогу стверджувати що основними цілями реформування житлово-комунального господарства України повинні стати підвищення ефективності, стійкості й надійності функціонування житлово-комунальних систем життєзабезпечення населення, залучення інвестицій у житлово-комунальний комплекс, покращання якості послуг з одночасним зниженням нерациональних витрат, адресний соціальний захист малозабезпечених верств населення. Для досягнення цих цілей необхідне вирішення таких завдань: фінансове оздоровлення житлово-комунальних підприємств шляхом реструктуризації їх заборгованості або введення процедури банкрутства; забезпечення державної й муніципальної фінансової підтримки процесу модернізації комплексу на основі сучасних технологій і матеріалів шляхом надання бюджетних коштів та залучення позикових коштів; зниження витрат і підвищення якості послуг; формування інвестиційної привабливості галузі шляхом розвитку конкуренції у сфері надання послуг населенню й залучення приватного бізнесу; впровадження системного моніторингу за технічним станом житлового фонду та об'єктів інженерної інфраструктури, впровадження систем обліку й регулювання споживання ресурсів (води, газу, енергії) на рівні житлового будинку [6].

Список використаних джерел

1. Шевська О. І. Сучасний стан розвитку житлово-комунального господарства України / О. І. Шевська // Збірник наук. праць Донецького державного університету управління. – 2007. – Т. 8. – № 93. – С. 211-220.
2. Шевська О. І. Концептуальні засади реформування житлово-комунального господарства на регіональному рівні / О. І. Шевська // Держава та регіони. Серія: Державне управління. – 2008. – № 2. – С. 240-244.
3. Про Міжвідомчу комісію з проведення реформування житлово-комунального сектору : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2009 р. № 1378 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 100.
4. Антимонопольно-конкурентна політика: теорія та практика: зб. наук. пр. Вип. 3 / Ред.: Ю. Г. Кравченко; Антимонопол. ком. України, Центр комплекс. дослідж. з питань антимонопол. політики. – Київ : Фенікс, 2008. – 260 с. – укр. 3. Гнилякевич І.
5. Жаліло Я., Венцковський Д, Цихан Т. / Відділ соціальної та економічної стратегії.
6. Шевська О. І. Реформування житлово-комунального господарства: проблеми та шляхи їх розв'язання / О. І. Шевська // Інвестиційна складова сталого розвитку регіону : матеріали наук.-практ. конф. (10 грудня 2008 р.). – Х. : Вид-во ХаРІ НАДУ “Магістр”, 2009. – С. 187–190.